

Susanne Janum

Fra: TMFKP Sekretariat
Emne: svar til Mikkel Skovgaard (Ø) om Tilsyn med krattet i Vejlands Kvarter

Fra: TMFKP BPM Rådhuspost
Sendt: 11. august 2022 09:08
Til: Mikkel Skovgaard
Emne: Svar til Mikkel Skovgaard (Ø) vedr. tilsyn med krattet i Vejlands Kvarter. eDoc-sag: 2022-0227376.

Kære Mikkel Skovgaard, MB

På vegne af Lena Kongsbach, vicedirektør i Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed, fremsender jeg svar på dit spørgsmål af 7. juli 2022 om tilsyn med krattet i Vejlands Kvarter. Vedlagt er også de efterspurgte bilag.

Med venlig hilsen

Anders Hadberg
Politisk koordinator
BPM Sekretariat

KØBENHAVNS KOMMUNE
Teknik- og Miljøforvaltningen
Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Besvarelse vedrørende Teknik- og Miljøforvaltningens tilsyn i delområde B /krattet i Vejlands Kvarter

Medlem af Borgerrepræsentationen Mikkel Skovgaard (Ø) har den 7. juli 2022 stillet følgende spørgsmål til Teknik- og Miljøforvaltningen.

Spørgsmål

1. Hvor ofte og hvornår har forvaltningen foretaget tilsyn med Fælledbys aktiviteter i Byggefelterne B (også kendt som Tornsangerland), siden Fælledby påbegyndte deres aktiviteter den 24. januar?
Forvaltningen bedes desuden udlevere tilsynsrapporterne, hvis dette er muligt.
2. Vedhæftet findes notat fra Amphi Consult af vandsalamandernes rasteområder på Amager Fælled (Bilag 9 – Notat udarbejdet af Amphi Consult den 31. august 2021 vedr. vurdering af rasteområder for stor vandsalamander i lokalplanområde for Fælledby på Amager Fælled).
Der henvises i notatet til en feltundersøgelse foretaget i sommeren 2021 (se note 1 i notatet). Er forvaltningen i besiddelse af den pågældende feltrapport, eller kan den fremskaffes og udleveres?

10-08-2022

Sagsnummer i F2
2022 - 10834

Dokumentnummer i F2
1664220

Sagsnummer i eDoc
2022-0227376

Svar

Ad 1.

I perioden fra 24. januar 2022 til dags dato har forvaltningen gennemført 10 tilsyn i det område, som betegnes "krattet"/delområde B i Vejlands Kvarter (betegnet Tornsangerland i spørgsmålet).

Datoer for tilsyn:

- 26, 27 og 28. januar
- 7. februar
- 22. april
- 9. maj
- 20, 22 og 28. juni
- 12. juli

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed

Notater fra ovenstående tilsyn er vedlagt denne besvarelse, som ét samlet dokument.

Ad 2.

Forvaltningen fik i foråret 2021 gennemført en feltundersøgelse af konsulentfirmaet Amphi Consult med titlen "Ynglesteder for padder på Amager Fælled 2021".

Baggrunden for undersøgelsen var at opdatere vidensgrundlaget forud for revision af udviklingsplanen for Amager Fælled og herunder vurdere effekten af nyetablerede vandhuller samt pleje af eksisterende vandhuller.

Undersøgelsen blev afsluttet med en rapport, som er vedhæftet denne besvarelse.

Svaret er offentligt tilgængeligt på kk.dk/artikel/spørgsmål-til-teknik-og-miljøudvalget.

Lena Kongsbach
Vicedirektør

Notat

Besigtigelsesnotat, Fælledby 26. januar 2022

28. januar 2022

Sted: Fælledbys matrikel på Amager Fælled, delområde B ("krattet")

Sagsnummer
2022-0008419

Deltagere:

Dokumentnummer
2022-0008419-26

Martin Baltser, projektchef Fælledby P/S, samt andre repræsentanter for bygherresiden.

Linnea Fosdal Stern og Joakim Steinsvåg, Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune

Referat af møde og besigtigelse

Besigtigelsen foregik mellem kl. 13.30 og 14.30.

Som beskrevet i Fælledbys rækkefølgeplan revision A, dateret 19. januar 2022, var Fælledby gået i gang med fældning af træer og krat, samt etablering af byggepladshegn. Fældning af krat kan ske indtil 15. februar. Jf. vilkår nr. 2 i Københavns Kommunes VVM-tilladelse af 11. februar 2021.

Københavns Kommune kunne notere sig at arbejdet overordnet foregik som beskrevet i rækkefølgeplanen, og at vilkårene i VVM-tilladelsen blev overholdt. Der var dog et mindre forhold, som blev påtalt. I de to køreveje, hvor de fældede grene og stammer bliver trukket ud af området ved hjælp af et spil, var man uforvarende kommet til at trække et par rødder med op, jf. figur 1. Der var ikke tegn på tilstedeværelse af salamandre ved rødderne. Det blev indskærpet overfor bygherre at lignende episoder skulle undgås, da der på nuværende tidspunkt ikke må trækkes rødder op eller på anden måde arbejdes under jordoverfladen, udover det strengt nødvendige i forbindelse med opsætning af byggepladshegn. Metoden med udtrækning ved hjælp af et spil er valgt for at undgå unødigt kørsel på området.

Der blev observeret en mindre rodage liggende på overfladen, men det blev konstateret at dette var en ældre rodage som har ligget der i et stykke tid, og dermed stammer fra før fældning af krattet blev påbegyndt, jf. figur 2.

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Vand og VVM

Ny besigtigelse 27. januar

Københavns kommune deltog om formiddagen 27. januar i et nyt tilsyn sammen med repræsentanter for Miljøstyrelsen. Der blev ikke observeret nye forhold af betydning.

Opfølgende besigtigelse 28. januar

Københavns Kommune var igen på besigtigelse fredag kl. 12.45 – 13.30. Besigtigelsen gav ikke anledning til bemærkninger.

Referat Joakim Steinsvåg

Figur 1 Nederst i venstre hjørne kan ses to rødder, der er blevet trukket op i forbindelse med at fældede grene og stammer er blevet trukket ud af området.

Figur 2 Ældre rodkage

Figur 3 Eksempel på rastested i form af en kvasbunke. Disse flyttes først efter at de kønsmodne salamandre har vandret ud af området og forudsætter dispensation fra artsfredningsbekendtgørelsen.

Tilsynsnotat Fælledby / Vejlandskvarteret

Tilsynsnotat, afslutning af fældning af krattet og paddehegn d. 7. februar 2022 Fælledby.

7. februar 2022

Edoc: 2022-0008419

Deltagere:

Fælledby P/S ved Toufik Ghilassi, Martin Petersen og Markus Schulze (Tscherning)

Københavns Kommune: Joakim Steinsvåg og Søren F. Hansen

Baggrund

Fælledby P/S færdigmeldte d. 3. februar 2022 arbejder i krattet vedr. fældning af krat og udkørsel af de fældede træer og buske.

På baggrund heraf havde Københavns Kommune varslet en besigtigelse af krattet og paddehegn mellem det lysåbne område og krattet.

Referat

a. Fældning af krat

Bygherre ved Toufik orienterede om, at alle arbejder vedr. fældning af krat nu, var afsluttet. De fældede materialer var skåret ned som beskrevet i notat af 19. januar 2022 version A for arbejder og rækkefølge for arbejder i krattet.

Der havde kun været anlagt en kørevej ind i selve kratområdet og herudover var der kun kørt langs kratområdets nordlige afgrænsning og på den tidligere cykelsti. Ved besigtigelsen kunne det konstateres, at kørevejen ind i området var meget svagt påvirket af kørsel, mens kørevejen langs det nordlige byggepladshegn fremstod opkørt og med dybe spor. Der var ikke kørespor langt den østlige afgrænsning.

Det fældede materiale var manuelt trukket ud til fods til bæltedrevne udkørselsmaskiner.

Københavns Kommune kunne konstatere, at fældningen i hele området var afsluttet og udført så rødder var efterladt intakte i jorden. I områder kortlagt som høj kvalitet var krattet nedskåret i ca. 0,5 m højde (Figur 1).

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Vand og VVM

Figur 1, Område med god kvalitet, hvor stubbe er efterladt i højde på ca. 0,5 m

Københavns Kommune kunne konstatere at høstakke og kvasbunker kortlagt som høj kvalitet var efterladt urørt og markeret med røde og hvide kæder (Figur 2).

Figur 2, Område af høj kvalitet afmærket med kæder

Fælledby P/S oplyste, at der ikke foretages yderligere arbejde i krattet.

Københavns Kommune bemærkede, at de rød/hvide markeringsbånd, som ved fældningen havde afmærket områder af moderat kvalitet var blæst lidt rundt.

For at sikre, at de ikke forveksles med markeringerne af bunker med høj kvalitet, blev det aftalt, at de fjernes af SWECOS biologiske fagtilsyn.

Der blev ikke iagttaget padder ved besigtigelsen.

b. Metrohegn

Det nyopførte metrohegn blev besigtiget. I den nordlige side var det kommende paddehegn monteret, men dog fæstnet, så der var uhindret og fri passage for padder under hegnet. Mod øst var der ikke monteret paddehegn, og der var fri passage for padder under metrohegnet (Figur 3).

Figur 3 Metrohegn mod øst med fri passage under

Det metrohegn, som fandtes på overgangen mellem det lysåbne område og krattet var ved at blive nedtaget.

Det trådhegn, der står nord for metrohegnet, vil blive nedtaget og løftet ind over metrohegnet og bortkørt via en bæltmaskine på køresporet langs med hegnet

Toufik oplyste at hegnet ville blive malet grønt, og skåret til i toppen for et jævnt udseende, og at dette arbejde ville ske inden for kort tid.

c. Paddehegn

Nord og østside af paddehegnet, der afskærmer det lysåbne område blev besigtiget. Hegnet var stramt og tæt på hele strækningen.

Københavns Kommune indskærpede, at der skal være særlig opmærksom på det sted, hvor hegnet kan åbnes og passere af køretøjer. Bygherre er opmærksom herpå, og vil sørge for, at det er lukket efter fyraften.

d. Vedstakke

Københavns Kommune fik forevist de fire steder til udlæg af vedstakke som erstatningsrastesteder umiddelbart nord for metrohegnet på Fælledbys grund (Figur 4). Vedstakke laves med dimension 1 m (h) x 2 m (l) og 2 m (b), og opbygges med lag af kævler med mellemliggende kvas. Træet transporteres via køresporet indvendigt på metrohegnet og løftes over hegnet og placeres med bæltmaskine.

Figur 4 Område hvor der placeres to vedstakke, som erstatningsrastesteder

Notat udarbejdet af Søren F. Hansen

Notat

Besigtigelsesnotat- paddehegn ved krattet d. 22. april 2022

Deltagere: Fælledby P/S ved Markus Schulze (Tscherning) og Jacob Ingerslev SWECO

Københavns Kommune Teknik og Miljøforvaltningen Vand og VVM:
Søren F. Hansen.

Baggrund

SWECO oplyste på vegne af Fælledby P/S ved e-mail af 21. april 2022, at de forventede at paddehegnet rundet om krattet ville være færdig etableret samme dag, og at fælder til indfangningen af padder vil blive aktiveret.

Tilsynet omhandlede en konstatering af, at der var etableret et tæt paddehegn rundt om krattet og at indfangning af padder var igangsat jf. VVM-tilladelse af 11. februar 2021.

Referat

Tilsynsbesøget foregik om morgenen samtidig med at SWECO's biolog gik den første runde for at tilse faldfælder til indfangning af padder.

SWECO oplyste, at der var gravet ca. 30 spande (Figur 1) ned langs hegnets periferi og yderligere 10 faldfælder som ca. 10 x 10 m kryds (Figur 2) med en faldfælde placeret i centrum og med hovedvægt nær rastesteder i form af kvasbunker mv.

22. april 2022

Sagsnummer
2022-0118446

Dokumentnummer
2022-0118446-4

Figur 1: nedgravet faldfælde til indfangning af padder

Et enkelt sted langs nordsiden af hegnet kunne der konstateres et lille hul med lysindfald. Tscherning v. Markus Schulze sørgede for at iværksætte udbedring med det samme. Hullet var meget lille og med meget lille sandsynlighed for at padder ville kunne benytte det.

Figur 2: 10x10 m kryds med faldfælde i centrum ved siden af en af de eksisterende kvasbunker, der er afmærket som rastested for stor vandsalamander

Der var etableret et paddehegn i den nederste del af det faste metrohegn, og hegnet var tillukket med opfyldning af ral på ydersiden (Figur 3). I overgangen til det lysåbne område, delområde A består paddehegnet af et fritstående plasthegn med påfyldt ral for foden af hegnet.

Det kunne konstateres, at krattet som foreskrevet i VVM-tilladelsen dermed var hegnet ind af tætsluttende paddehegn, og at indsamlingen af padder var påbegyndt.

Faldfælder består af nedgravede murerspande med en skjulesten og en lille pind, så smådyr kan undslippe (Figur 1).

De markerede kvasbunker afmærket i kratområdet var fortsat på plads (Figur 2) og SWECO havde endnu ikke påbegyndt eftersøgning af padder i disse.

Ved tilsynsrunden blev der indfanget et individ af stor vandsalamander, vurderet som ikke fuldvoksnet individ, og to juvenile skrubbudser. Alle padderne var gået i faldfælder mod øst, hvilket svarer til udvandring i retning af vandhullerne på naturarealer øst for projektområdet. SWECO forestod genudsætning af de indfangede individer nord for byggepladshegnet efter besigtigelsen.

Figur 3: Metrohegn med paddehegn monteret nederst og opfyldt med ral på ydersiden. Foto taget fra ydersiden.

Paddehegn på det lysåbne areal.

Det østlige paddehegn på det lysåbne areal blev tilset. Fælledby P/s havde valgt at ændre hegnets design, så det bestod af et ca. 1.5 m højt pladehegn (Figur 4) med fastmonteret paddehegn forinden med pålagt ral. På den sydligste ca. ¼ af strækningen bestod paddehegnet fortsat af et fritstående hegn af plast med pålagt ral.

Det nye faste pladehegn vurderes at være velegnet, da det vil forhindre at hegnet væltes i forbindelse med byggeaktiviteter.

Figur 4 Nyt fast paddehegn ud for det lysåbne areal. Hegnet er forsynet med tætsluttende paddegen i bunden

Ved afslutningen af det fritstående paddehegn ved indgangen til Fælledby, blev der konstateret og påtalt en mindre utæthed på ca. 5-10 cm. Tscherning udbedrede det lille hul straks.

Som følge af at hullet var lige op til adgangsvejen til Fælledby, vurderes det at være af lille betydning.

Ref. Søren Ferdinand Hansen

Notat

Besigtigelsesnotat 9. maj 2022

Deltagere: Fælledby P/S ved Jacob Ingerslev SWECO

Københavns Kommune Teknik og Miljøforvaltningen Vand og VVM:
Søren F. Hansen.

Referat:

Tilsynet omhandlede, hvorvidt kvasbunker fortsat var på plads.

Det kunne konstateres, at de egentlige kvasbunker fortsat var på plads og som hidtil markeret med rød/hvide afmærkninger (Figur 1).

Figur 1: Kvasbunke d. 9. maj 2022 i krattet i Fælledby. I Baggrunden ses yderligere en kvasbunke.

Jacob Ingerslev oplyste, at kvasbunkerne ville blive gennemgået senere i maj, men det nøjagtige tidspunkt afhænger bl.a. af vejrliget.

Tidligere i maj havde SWECO gennemgået 7 mindre grenbunker, uden at finde padder i dem. Grenbunkerne svarede til den grenbunke som fremgår af Figur 2, og som fortsat var på plads.

9. maj 2022

Sagsnummer
2022-0118446

Dokumentnummer
2022-0118446-7

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Vand og VVM

Figur 2: grenbunke svarende til de 7 bunker, som er gennemgået i starten af maj. Denne bunke var på plads 9. maj 2022.05.09

Ved tilsynet kunne det konstateres, at vegetationen i området var begyndt at vokse, og det blev derfor aftalt at Fælledby inden d. 18. maj 2022 skal slå omkring fritstående paddehegn af plast for at forhindre overhængende vegetation.

Ref :Søren F. Hansen

Notat

Notat efter besigtigelse af dige ud for krattet d. 20. juni 2022

Deltagere: Toufik Ghilassi (Tscherning), Steffen Damgaard Nielsen (SWECO) og Søren Ferdinand Hansen (Teknik og Miljøforvaltningen).

Referat: Det anlagte stendige blev beskrevet. Digefoden har en bredde på ca. 2 m. og højden af diget var de fleste steder 1 m. Det blev aftalt at Tscherning gennemgår diget, så det på hele strækningen er min 1. m højt.

De to særlige rastesteder blev besigtiget. Tscherning oplyste, at der i bunden diget var placeret trækævlér af varierende diameter og over dette desuden placeret mindre grene og ris. På stedet for de særlige rastesteder havde diget en minimumsbredde på over 2 m, og en højde på min 1 m. Dette før pålæg af græstørv. Vi drøftede tilpasning med trækævlér i kanten diget, og Tscherning ville udføre denne mindre tilpasning.

De to særlige rastesteder vil nu blive tildækket af græstørv og jord, som tages ved skrab af tørv og overfladejord så tæt på diget som muligt for at udnytte den lokale flora og frøbank. Tørven skal tages fra arealer uden stubbe fra det tidligere krat.

Figur 1 det nyanlagte stendige ud for krattet d. 20. juni 2022

20. juni 2022

Sagsnummer
2022-0008419

Dokumentnummer
2022-0008419-74

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Vand og VVM

Toufik fremsender et par fotos, der viser opbygningen af hver af de særlige rastesteder til Københavns Kommune.

Diget var i øvrigt anlagt som foreskrevet, og synede harmonisk opbygget. I hjørne mod NØ var diget forlænget ca. 30 m mod nord for at opnå den totale foreskrevne længde på 430 m.

Der afholdes en ny besigtigelse så snart græstørven er placeret på diget.

Referat Søren Ferdinand Hansen

Notat

Notat efter besigtigelse i Fælledby af dige ud for krat-tet d. 22. juni 2022

Deltagere: Toufik Ghilassi (Tscherning), Steffen Damgaard Nielsen (SWECO), Joakim Steinsvåg (Teknik og Miljøforvaltningen) og Søren Ferdinand Hansen (Teknik og Miljøforvaltningen).

Referat:

I henhold til aftale på besigtigelse d. 20. juni 2022 var diget justeret, så det var min 1 m højt på hele strækningen. Dette blev kontrolleret ved stikprøvevis opmåling, og Københavns Kommune fandt at højden nu var tilfredsstillende på hele trækningen.

Diget har således en bredde på ca. 2 m ved digefoden og en højde på 1 m.

De to særlige rastesteder blev besigtiget (Figur 2). Rastestederne har en bredde på min 2 m. og er omtrent 1,5 høje efter pålæg af tørv. Tscherning havde justeret fordeling mellem træ og sten i bunden af rastestederne, hvorved der sikres en direkte adgang til kernen af rastestedet (Figur 2), hvor der er placeret trækævlér af varierende diameter og desuden placeret mindre grene og ris.

23. juni 2022

Sagsnummer
2022-0008419

Dokumentnummer
2022-0008419-75

Figur 1 Placering af særlige rastesteder, som skiller sig ud fra det øvrige dige ved at være bredere og dækket med græstørv.

Oven på stenbunken var rastestedet forsynet med lokal græstørv. Græstørven gik som foreskrevet næsten til bunden af diget. Tørven var hentet på to steder helt tæt på rastestederne, samlet ca. 50-60 m².

Figur 2 Særligt rastested med pålagt tørv, sten og trækævlér i randen

Efter Københavns Kommunes vurdering er diget og de særlige rastesteder dermed lavet efter forskrifterne.

Vest for diget opsættes nu et fritstående paddehegn i plast med nøddesten i bunden. Når dette er etableret og tilset af Københavns Kommune, vil paddehegnet i bundet af metrohegnet blive fjernet på samme strækning, så det er muligt for padder at vandre til diget.

Toufik fremsender et par fotos, der viser opbygningen af hver af de særlige rastesteder til Københavns Kommune.

Referat Søren Ferdinand Hansen

Notat

Notat efter besigtigelse i Fælledby af dige ud for krat- tet d. 28. juni 2022

Deltagere: Toufik Ghilassi og Martin B. Petersen (Tscherning), Joakim Steinsvåg (Teknik og Miljøforvaltningen) og Søren Ferdinand Hansen (Teknik og Miljøforvaltningen).

Referat:

Der var opsat et paddehegn i plast på vestsiden af det nyopførte dige ud for krattet i Fælledby. Paddehegnet adskiller det nyopførte stendige fra det egentlige byggefelt. Tscherning oplyste, at det opførte paddehegn er tiltænkt en midlertidig funktion, idet det vil blive erstattet af et fast pladehegn med paddehegnet monteret i bunden.

Det opsatte paddehegn (Figur 1) blev besigtiget.

Der er etableret et paddehegn på hele strækningen, og hegnet slutter tæt i begge tilslutningspunkter til metrohegnet.

Der kunne konstateres for få nøddesten på dele af paddehegnet, så det nogle steder ikke var helt tæt.

Det blev aftalt at Tscherning dels udlægger et ekstra lag nøddesten og dels skraber græsset af for at skabe et bedre underlag til nøddestenene to steder.

Der fremsendes en dokumentation til Københavns Kommune, der viser at disse forbedringer er gennemført.

Det nye stendige hænger endnu ikke sammen med det dige, som blev opført 2021. Der mangler her ca. 1-2 m dige. Toufik oplyste, at når dette udføres, da vil SWECO før biologisk tilsyn med, at der ikke er rastende padder, som påvirkes når digerne sammenkædes.

29. juni 2022

Sagsnummer
2022-0008419

Dokumentnummer
2022-0008419-78

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Vand og VVM

Figur 1 det opsatte paddehegn på vestsiden af diget

Toufik oplyste at der er opstået en problemstilling omkring et byggefelt for en kommende bygning, der kommer helt ud til det nyanlagte dige. Fælledby er ved at afklare, om der er et reelt problem. Såfremt diget skal tilpasses på stedet, da vil det være mest hensigtsmæssigt, at det paddehegn, som findes i metrohegnet, ikke er åbnet, idet padder derved vil kunne vandre til diget.

Fælledby påtænker derfor at opstarte anlægsarbejder i form af rydning af krattet uden at paddehegnet i metrohegnet er åbnet ud for diget, hvorved padderne ikke har adgang til diget. Københavns Kommune tog forbehold for, om denne fremgangsmåde er i overensstemmelse med VVM-tilladelsen.

Opfølgning

- a) Martin B. Petersen har d. 29. juni fremsendt en dokumentation, der viser, at der er lagt et ekstra lag nøddesten på paddehegnet.

Københavns Kommune tager denne dokumentationen for, at der er tilført ekstra nøddesten og at paddehegnet dermed er tæt, til efterretning.

- b) Københavns Kommune har vurderet spørgsmålet om opstart af anlægsarbejder i form af rydning af krattet uden at paddehegnet i metrohegnet forinden er åbnet.

Forvaltningen finder, at dette ikke vil være i overensstemmelse med VVM-tilladelsen, hvoraf det fremgår.

" Erstatningsrastepladser skal være etableret, så de er tilgængelige før anlægsarbejder indenfor de nuværende rastesteder starter, herunder rydning af krattet"

Ovennævnte tilpasning/projektændring kan være omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 pkt. 13a om ændringer, der kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet. I så fald skal ændringen screenes efter §19.

Det er bygherrens ansvar at foretage en vurdering af, om der er tale om en projektændring, der kan have væsentlig skadelige indvirkninger på miljøet og det er bygherre ansvar at fremsende en eventuel screeningsansøgning med projektændringen til VVM-myndigheden.

Referat Søren Ferdinand Hansen

MØDEDATO 12. juli 2022
TID 13.00
STED Fælledby, Amager Fælled
MØDEDELTAGERE Jacob Ingerslev fra Sweco, Marcus Schulze m.fl.
fra Tscherning, Maja Frostholt og Joakim
Steinsvåg fra Teknik- og Miljøforvaltningen, Kø-
benhavns Kommune

Besigtigelsesnotat 12. juli 2022

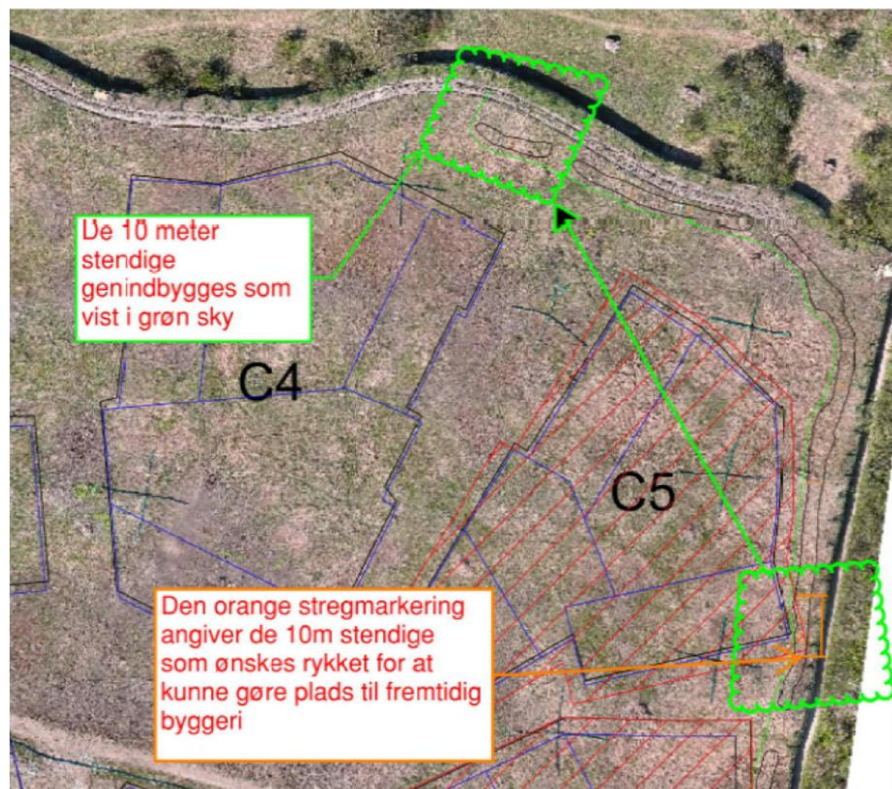
Der blev afholdt besigtigelse af den del af stendiget, der er blevet flyttet til ny placering siden sidste besigtigelse 28. juni.

Det blev konstateret, at ca. 10 meter af stendiget var flyttet i tråd med oplysninger i Swecos notat af 6. juli, jf. nedenstående figur. Den flyttede del har samme længde på dets nye placering, som på den tidligere placering.

14. juli 2022

Sagsnummer
2022-0008419

Dokumentnummer
2022-0008419-88

Figur 1 Den flyttede del af stendigets tidligere og nye placering, som det fremgår af Swecos notat af 6. juli 2022.

Bygge-, Parkerings- og
Miljømyndighed
Vand og VVM

Figur 2 Den tidligere placering, hvor de 10 meter stendige er flyttet fra

Figur 3 Den flyttede del af stendiget på dets nye placering

Det blev ligeledes konstateret, at der var et tæt paddehegn indbygget i et nyt pladehegn mellem stendiget og byggepladsen på hele dets

længde. Sweco og Tscherning oplyste, at paddehegnet i metrohegnet, på ydersiden af stendiget, nu vil blive åbnet op. Dermed vil stendiget i sin fulde længde blive tilgængeligt for Amager Fælleds padder, samtidigt med at der er et tæt paddehegn på plads på indersiden af stendiget, som forhindrer padder i at komme ind på byggepladsen. Efter at der er åbnet op til hele stendiget, vil byggefeltets sidste delområde ("krattet"), blive ryddet, i tråd med den rækkefølge, der er beskrevet i VVM-tilladelsens vilkår.

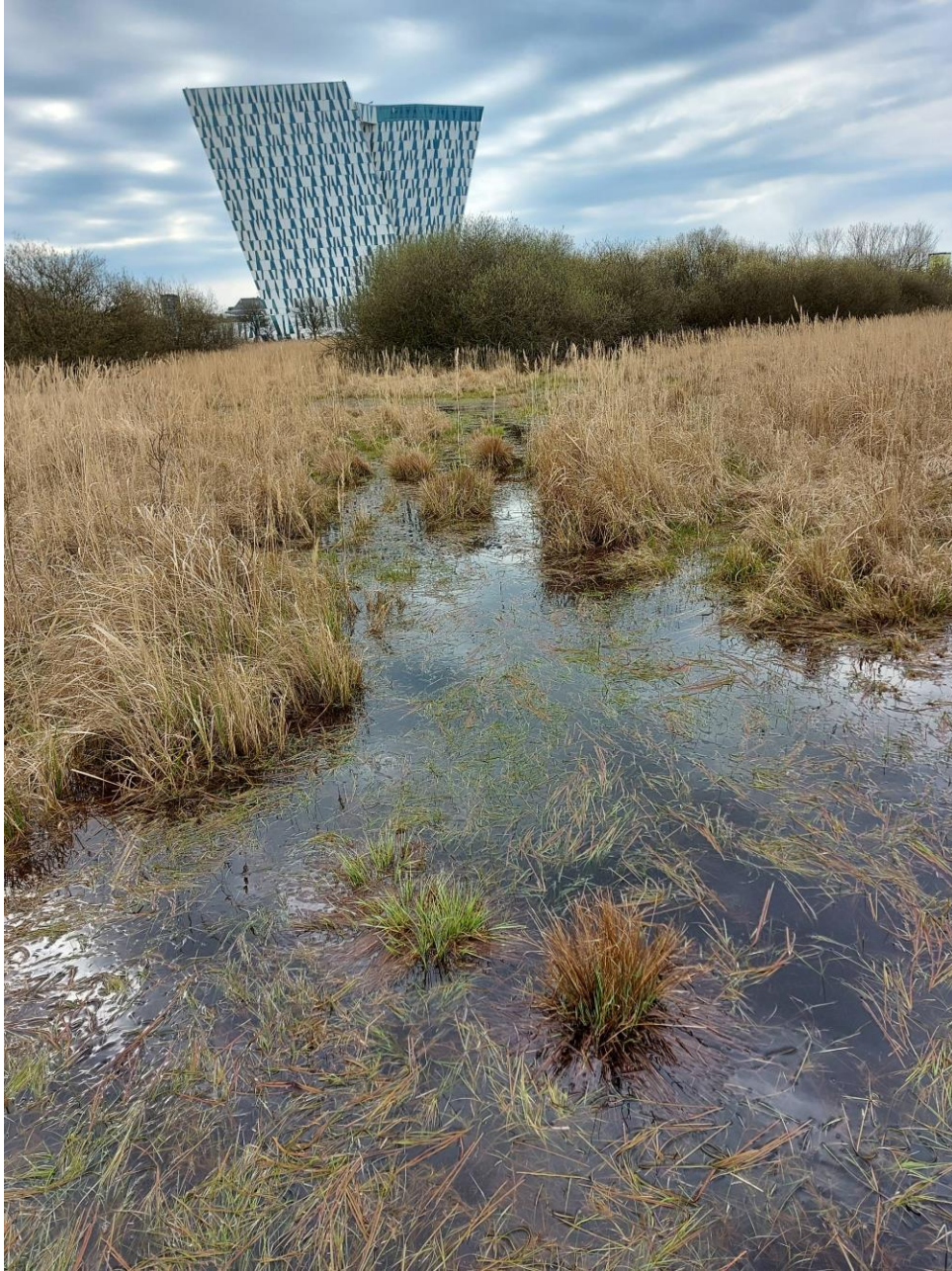
Figur 4 Paddehegn mellem stendiget og byggepladsen, nu indbygget i et pladehegn.

Opdatering 13. juli

Sweco oplyser " ... at det gamle og det nye stendige er bygget sammen, og der er ved at blive åbnet op til det nye stendige".

/Joakim Steinsvåg, Teknik- og Miljøforvaltningen

Ynglesteder for padder på Amager Fælled 2021

Københavns Kommune

Teknik- og Miljøforvaltningen

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed

Att: Søren Ferdinand Hansen

Feltarbejde: John Frisenvænge og Anna Hartwell Douglas

Tekst: John Frisenvænge

Dato: 3. udgave 8. oktober 2021.

Notatet indeholder kortmateriale fra Geodatastyrelsen.

Forside: Oversvømmet eng, i den sydlige del af delområde 1, tæt på de først kendte ynglesteder for stor vandsalamander. Ynglested for spidssnudet frø i nedbørrige år men ikke i 2021.

***AMPHI Consult** er et landsdækkende konsulentfirma med speciale i biologi og natur. Vi har siden 1993 arbejdet med rådgivning, planlægning og naturpleje. Vores mission er at arbejde aktivt og effektivt for sikring af danske naturområder og den generelle biodiversitet. Vi har et godt internationalt netværk og deltager i flere internationale projekter om naturforvaltning og naturbaserede løsninger på samfundsproblemer. Læs mere om vores arbejde på www.amphi.dk.*

Indhold:

1.	INDLEDNING	4
2.	SAMMENFATNING	4
3.	FELTARBEJDE	5
3.1	Afgrænsning og omfang	5
3.2	Eftersøgning af spidssnudet frø og stor vandsalamander	6
3.3	Besigtigelser	6
4.	RESULTATER	8
4.1	Resultatoversigt	8
4.2	Stor vandsalamander	10
4.3	Spidssnudet frø	12
4.4	Andre arter	13
5.	VURDERING AF DEN LANDSKABELIGE KANAL	14
6.	VURDERINGER.....	14
6.1	Naturplejetiltag på Amager Fælled	14
6.2	Stor vandsalamander	15
6.3	Spidssnudet frø	17
6.4	Anbefalinger til fremtidig monitoring	19
6.5	Anbefalinger om naturpleje.....	21
7.	HENVISNINGER.....	21
BILAG 1.	KORTBILAG	22
BILAG 2.	DATA FOR ALLE VANDHULLER.....	27

1. Indledning

Amager Fælled er et af de største samlede naturområder i Københavns Kommune. Paddebestandene er undersøgt i området flere gange, bl.a. i 1990 /1/, 1993/2/, 2013/3/, 2015/4/ og 2017/5/. Nogle undersøgelser har dækket hele Amager Fælled, mens andre undersøgelser har fokuseret på udvalgte delområder.

Københavns Kommune enheden Vand og VVM har i 2021 iværksat en opdateret kortlægning af padder med særlig fokus på bilag IV-arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander. Baggrunden er, at Københavns Kommune påtænker at igangsætte arbejdet med en udviklingsplan for arealer på Amager Fælled, samt at vurdere effekten af nyetablerede vandhuller samt pleje af eksisterende vandhuller.

Der har tidligere også være forekomster af bilag IV-arterne strandtudse, grønbroget tudse og markfirben. Disse arter vurderes på baggrund af tidligere undersøgelser ikke længere at forekomme på Amager Fælled, hvorfor der ikke er foretaget målrettet eftersøgning af disse. Der har inden for de seneste år været meldinger om fund af grønbroget tudse på Amager Fælled. Undertegnede har endnu ikke set entydig dokumentation for oplysningernes korrekthed. Ud fra et fagligt synspunkt er Amager Fælleds tætte bevoksninger af krat og græs ikke egnede til opretholdelse af en bestand af denne pionerart. Dertil kommer, at arten vanskeligt kan vandre til området selv pga. spredningsbarrierer.

2. Sammenfatning

Forekomst af spidssnudet frø og stor vandsalamander blev i foråret 2021 eftersøgt i vådområder på hele Amager Fælled.

Der blev registreret langt færre æg af spidssnudet frø end ved tidligere undersøgelser. Dette kan skyldes usædvanlige vejrforhold med koldt vejr, som også i andre områder har medført svigtende æglægning hos arten i 2021. Det anbefales, at man er opmærksom på bestandsudviklingen hos spidssnudet frø i de kommende år.

Udbredelsen af stor vandsalamander blev effektivt eftersøgt ved en kombination af eftersøgning af æg og optælling om natten. Derved adskiller undersøgelsesmetoden for stor vandsalamander sig fra metoden i 2017, hvor der alene blev eftersøgt salamandre ved lysning om natten i maj.

Stor vandsalamander blev fundet i flere vandhuller end ved tidligere undersøgelser. Stor vandsalamander yngler nu i flere af de i 2017 gravede eller naturplejede vandhuller. Foruden at styrke den kendte bestand i den sydøstlige del af Amager Fælled har disse naturtiltag også forbedret artens mulighed for at udnytte levesteder i andre dele af Amager Fælled. Dermed har tiltagene udfyldt sin tiltænkte funktion som afværgeforanstaltninger i forbindelse med fremtidigt byggeri på Amager Fælled.

Stor vandsalamander blev også fundet i et tilgroet vandhul i den nordvestlige del af Amager Fælled, hvor arten hidtil ikke er kendt. Det anbefales at forbedre artens muligheder for at udnytte levesteder i dette område ved at pleje og nygrave vandhuller.

3. Feltarbejde

3.1 Afgrænsning og omfang

Der tages udgangspunkt i kort over undersøgelsesområde, som er tilsendt fra Københavns Kommune (se Bilag 1). Hvert delområde omfatter et eller flere vådområder (se Tabel 1).

Tabel 1. Oversigt over delområder. *) På grund af Ørestadsloven ikke omfattet af §3-beskyttelse, men vådområderne har karakter af §3-naturtyperne sø, eng og mose.

Delområde	Areal (Ha)	Bemærkning	Antal vådområder
1	64,6	Samme område som tidligere undersøgelse i 2017. Delområdet omfatter oprensede og nygravede vandhuller/småsøer*, mose* samt en lavvandet større sø* (Grønjordssøen).	30
2	1,5	§3 mose (kanallignende)	1
3	1,0	§ 3 sø vest for vandrehjem	1
4	0,1	§ 3 sø vest for Lodsepladsvej på tidligere materielplads	1
5	1,3	§ 3 sø	1
6	2,5	Kanal med tagrørssump	1
7	0,3	§ 3 sø (kanallignende)	1
8	0,0	§ 3 sø (kanallignende)	1
9	9,6	Græsningsfold med to nygravede vandhuller, samt kanal med tagrørssump	3
10	13,9	Ny indhegning til afgræsning	0
11	2,1	Landskabelige kanal. Generel vurdering af forekomst af padde	1 (inddelt i 5 afsnit ved opstemninger)
SUM			41

3.2 Eftersøgning af spidssnudet frø og stor vandsalamander

Undersøgelserne i 2021 omfattede et væsentligt større antal lokaliteter end tidligere undersøgelser. Dette skyldes til dels, at der er foretaget oprensning og nygravning af vandhuller i 2017 og 2019. Dette arbejde er til dels udført som led i afværgeforanstaltninger i forhold til konsekvenser for spidssnudet frø og stor vandsalamander af planlagt byggeri på dele af Amager Fælled.

I alt blev der undersøgt 41 vådområder i 2021 (se Tabel 1 og kortbilag).

Vejrforholdene i foråret 2021 vanskeliggjorde eftersøgningen af æg af spidssnudet frø. Vejret var præget af lange kolde perioder afbrudt af korte varmeperioder. I en sådan periode i slutningen af marts begyndte de brune frøer at lægge æg, men derpå fulgte en lang periode med koldt vejr. Med kølige nætter og dage var forholdene for frørernes æglægning dårlige. Først i midten af april kom kortvarigt lidt varme, som nogle steder førte til fornyet æglægning. Af disse årsager er frøæg eftersøgt to gange.

Stort set alle lokaliteter blev besøgt i midten af april med henblik på artsbestemmelse og optælling af æg af spidssnudet frø og butsnudet frø. Der blev samtidig foretaget eftersøgning af salamanderæg. Eftersøgningen blev gentaget i slutningen af april.

Efterfølgende blev de lokaliteter, som vurderedes som mest velegnede som ynglested for stor vandsalamander i maj besøgt om natten mhp. eftersøgning af voksne individer.

For at kunne nå alle relevante lokaliteter på en enkelt nat, blev lysning efter salamandre målrettet besøg på egnede lokaliteter, hvor arten ikke var fundet tidligere. Enkelte lokaliteter med tidligere fund i 2021 blev dog undersøgt på begge måder, f.eks. fordi de indgik i en klynge af vandhuller.

I Grønjordssøen (delområde 10) er frøæg eftersøgt langs dele af bredderne mhp. påvisning af yngleforekomst. Der er ikke forsøgt en total kortlægning af frøæg, da dette ville medføre unødvendig forstyrrelse af ynglefugle. Ellers er frøæg eftersøgt i alle vandhuller – dog ikke i de meget skyggede og forventet uegnede kanallignende søer i delområde 7 og 8. I kanaler med rørsump blev der primært søgt efter frøæg i åbne vandflader, mens der kun blev lyttet efter kvækning fra de tætte rørsumpområder.

Ved undersøgelserne er alle øvrige observerede forekomster af padde og krybdyr ligeledes registreret.

For delområde 11 (den landskabelige kanal) er der foretaget en generel vurdering af kanalens værdi for padde på baggrund af en gennemgang. Der er ikke prioriteret tid til eftersøgning af padde. Dog blev der søgt efter æg af skrubbudse og frøer ved de få grupper af rørsumplanter i kanten af den lysåbne del af kanalen og i kanten af sluttet rørsump, der flankerer andre dele af denne.

3.3 Besigtigelser

Undersøgelserne på langt de fleste lokaliteter er gennemført på følgende datoer:

17/4: Eftersøgning af frøæg og æg af salamandre om dagen (Grønjordssøen + 35 andre lokaliteter).

22/4: Besøg om dagen på én lokalitet, der lå på afstand af de øvrige og derfor ikke var dækket den 17.

30/4: Eftersøgning af frøæg og æg af salamandre om dagen (37 lokaliteter). Heraf genbesøg ved 32 lokaliteter (langt overvejende lysåbne vandhuller og lavvandede lysåbne grøfter). De resterende 5 lokaliteter blev besøgt første gang. 6 lokaliteter, der ved første besøg ikke virkede egnede som ynglesteder i 2021, blev kun besøgt denne gang.

Enkelte lokaliteter blev ikke genbesøgt efter den første undersøgelse. Enten fordi de var udtørrede eller meget lavvandede, eller fordi det vurderedes, at de var fyldestgørende besøgt.

Grønjordssøen blev ikke totalundersøgt, men kun besøgt langs bredstrækninger med nedskåret rørsump der virkede egnede til æglægning. I lyset af den usædvanligt sparsomme æglægning der observeredes

Figur 1. Spidssnudet frø (arkivbillede - ikke fra Amager Fælled).

Figur 2. Stor vandsalamander (arkivbillede – ikke fra Amager Fælled).

4. Resultater

4.1 Resultatoversigt

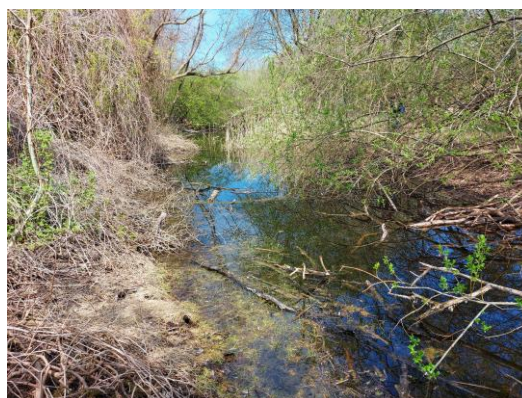
Ved undersøgelserne blev der fundet forekomst af spidssnudet frø, stor vandsalamander, lille vandsalamander, skrubtudse, grøn frø og snog. Der blev ikke fundet butsnudet frø, hvilket hænger sammen med den generelt sparsomme registrering af frøer og frøæg i foråret.

Tabel 2. Alle fund af padder og krybdyr i 2021, delområdevis opsummeret.

Delområde	Lille vand-salamander	Stor vand-salamander	Skrub-tudse	Spidssnu-det frø	Grøn frø	Snog
1	x	x (4 lok.)	x	x (2 lok.)	x	x
2						
3						
4			x			
5					x	
6						
7						
8	x	x				
9			x			x
10						
11						

Figur 3. Ægklump af spidssnudet frø fra Grønjordssøen (lokalitet 19).

Figur 4. Lokalitet 31. Nyfundet ynglested for stor vandsalamander på nordvestlige del af Amager Fælled.

Tabel 3. Fund af bilag-IV arterne spidssnudet frø og stor vandsalamander fordelt på delområder og enkeltlokaliteter. Voksne salamandre er ikke eftersøgt i alle vandhuller. Lokaliteter uden paddefund vises ikke.

ID	Delområde	Spids- snudet frø (antal ægklumper)	Stor vandsala- mander (æg fundet / antal voksne)	Øvrig art	Areal (m2)
3	1		æg/min. 1		9083
5	1		1 han		3571
8	1		æg		4876
11	1		æg		2508
13	1		æg	Skrubtudse	23522
14	1		1 han	Skrubtudse	1771
15	1			Lille vandsalamander	3005
19	1	3		Brun frø sp. æg (4 ægklumper)	268337
20	1			Grøn frø, Lille vandsalamander	8691
23	1		6 set	Skrubtudse, Lille vandsalamander	1165
24	1	1		Lille vandsalamander, Grøn frø	2009
27	4			Skrubtudse	14501
28	5			Grøn frø	60474
31	8		æg	Lille vandsalamander	4976
32	9			Skrubtudse, Snog	1476
39	1			Snog	5951
40	1			Skrubtudse	8044
44	1			Skrubtudse, Grøn frø, Fisk (nipigget hundestejle)	659

4.2 Stor vandsalamander

Stor vandsalamander er i 2021 fundet på 8 lokaliteter, fordelt på to delområder (se Tabel 3 og Figur 5).

Delområde 1:

- 5 fund inden for bestandens hidtidige kerneområde øst for vandrehjemmet. Flere af disse lokaliteter blev oprenset i 2017 og 1-2 blev nygravet eller uddybet.
- 2 fund i nye vandhuller, der blev gravet vest for Grønjordssøen i 2017.
 - Dels ca. 300 m nord for det hidtidige kerneområde. Arten er tidligere (i 2017) fundet i en naturlig vandsamling nær det nygravede vandhul.
 - Dels ca. 1000 m nord for kerneområdet (nyfund).

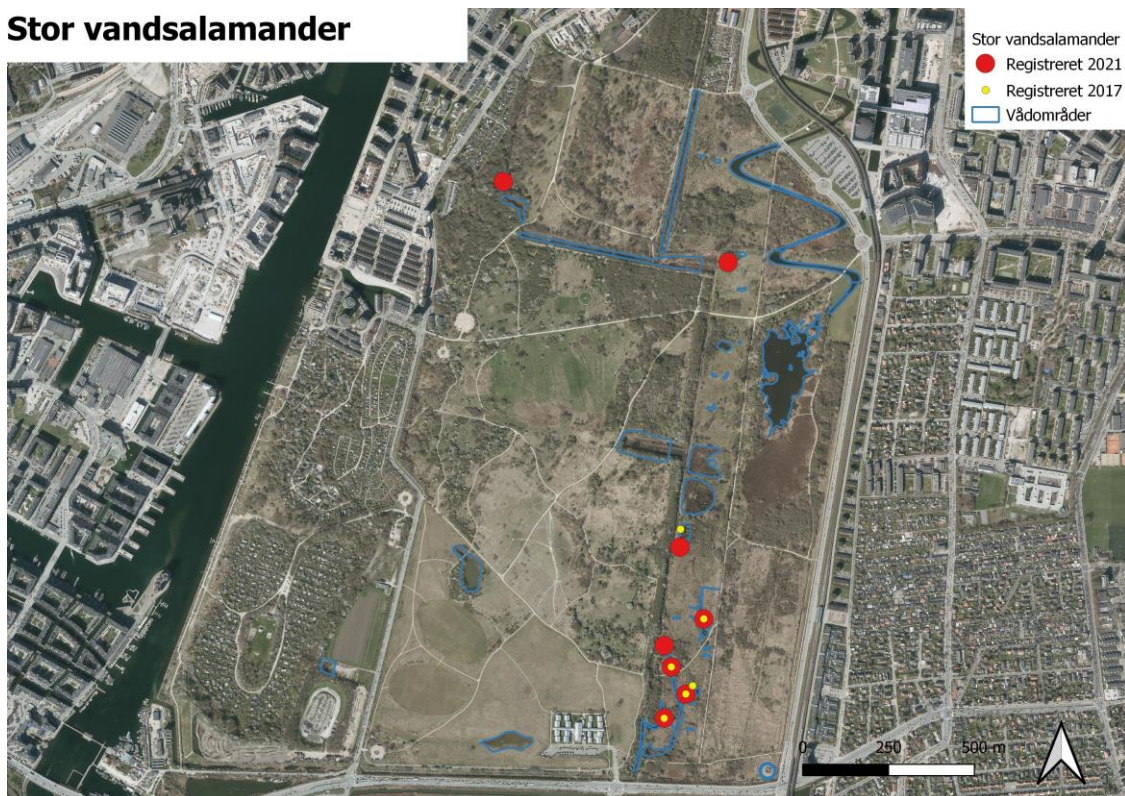
Delområde 8:

- 1 nyfund ca. 700 vest for det nordligste fund i delområde 1.

Undersøgelserne viser:

- At stor vandsalamander fortsat har et bestandsmæssigt tyngdepunkt i området sydvest for Grønjordssøen, hvor arten første gang blev fundet ynglende i 2013.
- At arten er udbredt på større dele af Amager Fælled end set ved tidligere undersøgelser, herunder også i den nordlige del.
- At stor vandsalamander i 2021 ynglede i flere vandhuller der blev oprenset eller nygravet i 2017. Denne naturplejeindsats har dermed haft positiv effekt og bl.a. muliggjort yngleforekomst i områder, hvor arten ikke hidtil er fundet.
- At helt nygravede vandhuller fra 2019-2020 endnu ikke er blevet koloniseret af arten. Disse vandhuller (i delområde 1 og delområde 9) manglede i 2021 endnu plantevækst, og der var formentlig endnu ikke udviklet et tilstrækkeligt fødegrundlag i form af vandinsekter.
- At der er god mening i at grave eller pleje vandhuller i den nordlige del af Amager Fælled. Her viser æglægning af stor vandsalamander i en meget skygget kanal-lignende sø, at arten findes, men at mulighederne for at opbygge en betydelig bestand er ringe. Derimod er levevilkårene på land ideelle for stor vandsalamander, hvilket kan forklare at arten klarer sig, selvom skygning af ynglesteder må antage at reducere dens ynglesucces.

Stor vandsalamander

Figur 5. Ynglefund af stor vandsalamander i 2017 og 2021. Baggrundskort: Geodatastyrelsen, ortofoto forår (WMS-tjeneste).

Figur 6. Lokalitet 3. Flerårigt ynglested for stor vandsalamander

Figur 7. Ynglested for stor vandsalamander, der er gravet i 2017.

4.3 Spidssnudet frø

Spidssnudet frø blev i 2021 kun fundet ynglende to steder. I april blev der fundet få ægklumper i Grønjordssøen (lok. 19) og en enkelt ægklump i et vandhul vest for denne (lok. 24). Begge ynglesteder ligger i delområde 1 – se Figur 8. Ved senere besøg for at lyse efter salamandre i maj kunne der ligeledes kun findes små haletudser af brune frøer i dette ene vandhul.

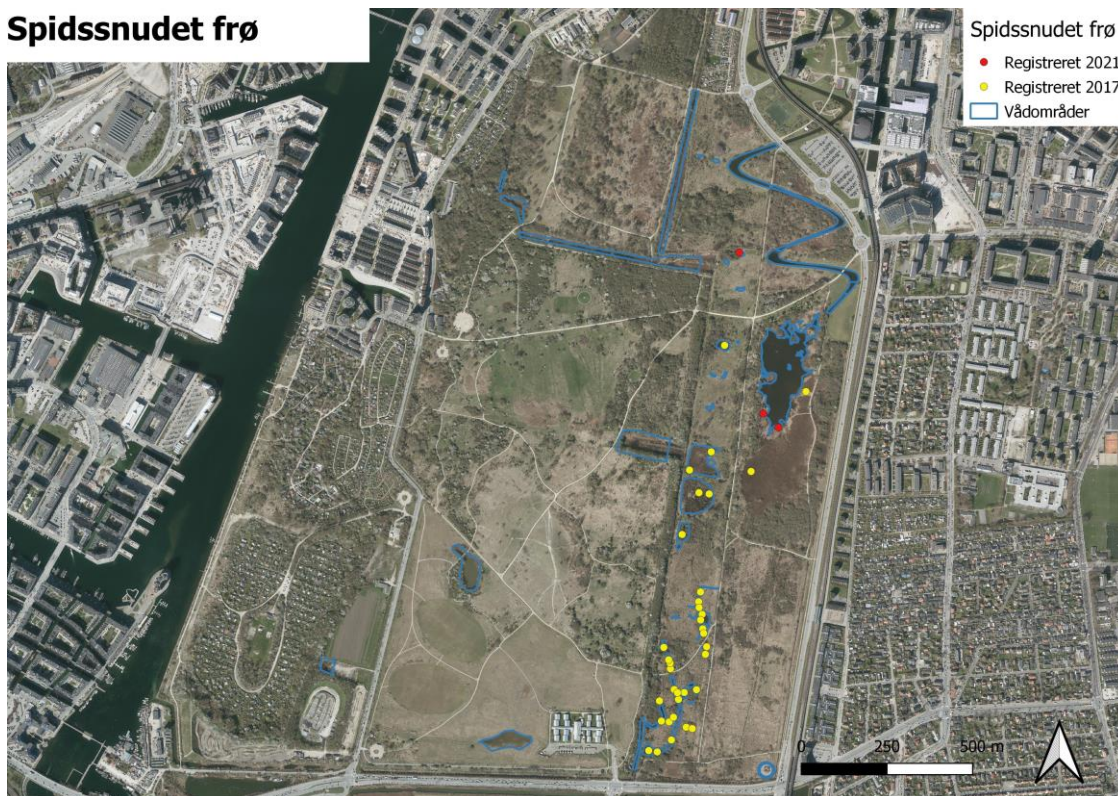
Der blev ikke fundet nye æglægningssteder efter besøget midt i april. Det vurderes, at fundene er repræsentative for frørernes yngleaktivitet på Amager Fælled i 2021.

Resultatet er overraskende, i betragtning af tidligere undersøgelser. Der var eksempelvis ingen frøæg i lavvandede oversvømmelser i den sydlige del af delområde 1, hvor der i 2017 blev fundet udbredt æglægning /5/. Nogle af disse vådområder var i 2021 meget lavvandede, hvilket kan have bidraget til mindre attraktivitet for frøerne. Der blev dog heller ikke fundet frøæg i de dybeste dele af oversvømmelserne eller de nærliggende vandhuller.

Der var i lighed med tidligere år også i 2021 æglægning langs bredden af Grønjordssøen. Æggene blev fundet på steder med nedskårne Tagrør, tæt på områder med tæt vegetation, hvor frøer kan skjule sig.

Sammenfattende kan konkluderes, at resultaterne fra 2021 på grund af usædvanlige vejrforhold ikke er sammenlignelige med tidligere års resultater.

Spidssnudet frø

Figur 8. Ynglefund af spidssnudet frø i 2017 og 2021. Baggrundskort: Geodatastyrelsen, ortofoto forår (WMS-tjeneste).

Figur 9. Æglægningssted for spidssnudet frø i kanten af Grønjordssøen (lokalitet 19).

Figur 10. Engoversvømmelse, hvor spidssnudet frø plejer at yngle, men ikke forsøgte i 2021 (Lokalitet 13).

4.4 Andre arter

Ved undersøgelserne blev der desuden fundet forekomst af lille vandsalamander, skrubtudse og grøn frø. Desuden sås snog enkelte steder.

5. Den landskabelige kanal

For delområde 11 den landskabelige kanal foretages i det følgende en generel vurdering af kanalens værdi for padder på baggrund af gennemgangen.

Den undersøgte del af kanalen (se kortbilag) består af to dele med forskellig karakter. Den nordlige del er indrammet af lodrette vægge og stort set uden rørsump eller skyggende bredvegetation. Med jævne mellemrum er der langs bredderne ramper, som skal sikre padder og ællingers mulighed for at forlade vandet.

Den sydlige del nær Grønjordssøen har mere naturlige bredder, med flankerende rørsump.

Der blev ikke observeret padder, men der er tidligere langs denne del af kanalen observeret yngleaktive skrubtudser og haletudser af samme. Langs den nordlige del begrænses tudsernes æglægningsmuligheder til små partier med rørsump langs med kanalens sider. Der blev i foråret søgt efter tudseæg uden at finde sådanne. Der er ikke langs de to dele lavvandede områder langs bredden, hvor frøer kan lægge æg. Den landskabelige kanal har en fiskebestand, som bl.a. inkluderer skaller. Fiskeforekomsten gør det sammen med mangel på skjulesteder for paddeyngel usandsynligt, at andre paddearter end skrubtudse og evt. grøn frø vil kunne yngle med succes.

6. Vurderinger

6.1 Naturplejetiltag på Amager Fælled

De vigtigste levesteder for padder på Amager Fælled findes i den østlige del af Fælleden (primært delområde 1), hvorfra arterne også spredes ud i de tilgrænsende områder. I dette område findes såvel fugtig jordbund med lang kontinuitet, gamle krat, mindre vandhuller og en lavvandet sø (Grønjordssøen) med tilgrænsende rørsumpområder.

Bortset fra Grønjordssøen er dette område afgræsset med kvæg. Afgræsningen har stor betydning for opretholdelse af områder med lysåben natur, herunder bevarelse af lysåbne ynglevandhuller til padder. Dertil kommer andre naturtiltag, herunder etablering af kvasdiger af grenmateriale fra beskæring af krat, og bunker af afskårne Tagrør mv. Sådanne kvas- og bladbunker har stor værdi som skjulesteder og levesteder for bl.a. stor vandsalamander.

I 2016 udarbejdede By og Havn en plan med naturtiltag, der skulle kompensere for effekten af det da planlagte nybyggeri syd for Grønjordssøen (i delområde 1). Formålet var at skabe forbedrede levevilkår for bestandene af beskyttede paddearter i områder, der ikke blev berørt af byggeri. Disse tiltag blev udført i områder, som også ligger på afstand af den nuværende placering af byggefeltet ved vandrerhjemmet nord for Vejlands Allé.

Der blev i starten af 2017 gennemført oprensning/let uddybning af eksisterende vandhuller og nygravning af flere vandhuller. Efterfølgende er der i vinteren 2019-2020 gravet yderligere vandhuller. Langs Grønjordssøens bredder er der desuden gennemført en kombination af kratrydning og gentagen rørsæk, hvilket forbedrer frøers mulighed for at finde lysåben bredzone til æglægning.

I de følgende afsnit vurderes effekten af de gennemførte naturtiltag i forhold til spidssnudet frø og stor vandsalamander. Vurdering af de i 2020 og 2021 gennemførte aktiviteter med byggemodning af arealer ved vandrehjemmet vest for Delområde 1 ligger uden for rammen af dette notat.

6.2 Stor vandsalamander

Aktuel status og udbredelse på Amager Fælled

Ved tidligere undersøgelser er stor vandsalamander undersøgt dels ved fældefangst (2013/15), dels ved optælling af dyr om natten (2017). Udgangspunktet for undersøgelserne i 2021 var gentagelse af metodikken fra 2017. Det tørre og til dels kolde vejr i foråret 2021 gjorde det imidlertid vanskeligt at finde tidspunkter, hvor yngleaktive salamandre i vandhullerne kunne forventes at være nået frem til vandhullerne og dermed optælles pålideligt. Da det vigtigste trods alt var kortlægning af bestanden, satsedes på en kombination af æg-eftersøgning og natlig optælling. Det vurderes, at denne metode har resulteret i en bedre dækning af forekomsten end hvis der kun var eftersøgt voksne dyr om natten. På lokaliteter, som virkede egnede for arten, men hvor den ikke er fundet, er der foretaget eftersøgning af æg to gange samt lysning om natten én gang.

Stor vandsalamander blev ved undersøgelserne i 2021 genfundet i alle de vandhuller eller vandhulskomplekser, hvor den blev fundet i 2017. Dertil kommer nyfund to steder. Dels i den nordlige del af delområde 1 (lokalitet nr. 23), ca. 1 km nord for det "kerneområde", hvor arten har været kendt siden 2013. Dette belyses nærmere i næste afsnit. Dels i delområde 8 (lokalitet nr. 31) ca. 700 m vest for sidstnævnte. Fund af stor vandsalamander på disse steder udvider artens kendte udbredelse til at omfatte det nordlige og nordvestlige Amager Fælled. Ud over de gravede vandhuller findes i dette område ingen lysåbne vandsamlinger, der kan være optimale ynglesteder for stor vandsalamander. Det må antages, at gode levesteder på land har været afgørende for artens spredning over relativt store afstande.

Bestandsudvikling

Forekomsten af stor vandsalamander på Amager Fælled blev først kendt i 2013 /3/. Forekomsten blev bekræftet vha. fældefangst i flere vandhuller i 2015. Arten blev i første omgang kun fundet i komplekset af temporære vandhuller i den sydlige del af delområde 1, som fortsat er bestandens kerneområde. Disse vandhuller ligger inden for kystlinjen fra før 1956, og både vandhullerne og deres omgivelser har lang kontinuitet. Vandhullerne indrammer firkantede forhøjninger, som formentlig har haft betydning dengang området var militært skyde- og øvelsesterræn. På Figur 3 i rapporten fra 1993 /2/, angives vandhullerne med betegnelserne "Lave Værk", "Store Værk" og "Lille Værk". I 2015 kunne stor vandsalamander ikke fanges i Grønjordssøen eller i andre undersøgte vandhuller.

Det er usikkert, hvor længe stor vandsalamander har haft forekomst på Amager Fælled. Arten kendes fra Kongelunden og må antages at have haft en historisk udbredelse på Amager.

Der blev ikke fundet stor vandsalamander under de tidligere undersøgelser i 1990 og 1993. Disse undersøgelser var imidlertid ikke effektive til eftersøgning af stor vandsalamander i det område, hvor arten senere er fundet. Rapporten fra 1990 /1/ gengav

alene tidligere oplysninger om fund før 1990 men indeholdt ingen decideret eftersøgning af padder. Rapporten fra 1993 /2/ omhandlede primært den fredede del af Amager Fælled vest for yngleområdet. Stor vandsalamanders nuværende yngleområde blev dog besøgt som "referenceområde". Det er muligt, at disse lokaliteter kun blev besøgt i kvækkeperioden om foråret, da der ikke berettes om paddeyngel.

Før 2017 var de potentielle ynglemuligheder begrænset til denne gruppe vandhuller og evt. fiskefrie dele af grøfter mv. Grønjordssøen og de forskellige andre søer og grøfter på Amager Fælled må på grund af spredning af hundestejler via grøfterne antages at have haft ringe betydning for arten. Ved undersøgelsen i 2017 blev en stor vandsalamander dog set i en temporær vandsamling nord for de først kendte ynglelokaliteter (lok. 41) /5/.

I 2018 blev arten fundet på lokalitet 23 i den nordlige del af delområde 1, under forundersøgelser til det aktuelle byggeprojekt ved Vejlands Allé /6/. Fundene i 2017 og 2018 viser, at bestanden ikke var begrænset til den sydlige del af delområde 1. Lokalitet 23 ligger i udkanten af den forventede maksimale spredningsafstand for individer, der yngler i den sydlige del af delområde 1. Det kan ikke udelukkes, at arten i år med meget nedbør har kunnet yngle i temporære vandsamlinger i det mellemliggende område. Lokalitet 20 vest for Grønjordssøen kunne også være en "trædesten", om end der ikke er dokumenteret yngleforekomst hverken før eller efter oprensningen.

I maj 2020 blev stor vandsalamander fundet på lokalitet nr. 14 ved undersøgelser i forbindelse med byggeprojektet /7/.

Ved undersøgelserne i 2021 blev stor vandsalamander genfundet dels på de plejede eksisterende ynglesteder, dels på lokaliteterne 14 og 23.

Kortet i Figur 11 opsummerer alle fund af stor vandsalamander fra kilder i referencelisten i plejede og nygravede vandhuller efter tiltagenes gennemførelse i 2017.

Det kan på denne baggrund konkluderes, at naturplejetiltagene har haft den ønskede effekt på bestanden af stor vandsalamander. Dels ved at forbedre ynglemulighederne for stor vandsalamander i "kerneområdet" og dermed gøre denne del af bestanden mere robust i forhold til negative faktorer så som byggeri i perifere dele af bestandens levesteder. Dels ved at forbedre artens muligheder for at udnytte levesteder på land på den nordlige del af Amager Fælled.

Stor vandsalamander og vandhulstiltag

- Vandhul plejet 2017
- Vandhulsgravning 2017
- Vandhulsgravning 2019
- Yngleforekomst i plejet/gravet vandhul 2017-2021

Figur 11. Ynglefund af stor vandsalamander i naturplejede og nygravede vandhuller i perioden 2017-2021. Tiltag i Grønjordssøen vises ikke på kortet. Baggrundskort: Geodatastyrelsen, ortofoto (WMS-tjeneste).

6.3 Spidssnudet frø

Status og udbredelse på Amager Fælled

På grund af de usædvanlige omstændigheder er det ikke muligt at sammenligne resultaterne fra 2021 med tidligere år. De sparsomme fund af spidssnudet frø i 2021 er gjort i og tæt på Grønjordssøen, hvor arten har været kendt igennem mange år.

Den tilsyneladende tilbagegang er udstrakt over hele udbredelsesområdet på Amager Fælled og kan ikke tilskrives lokale faktorer omkring enkelte ynglesteder eller levesteder på land. Årsagerne er ikke klare, men kan hænge sammen med koldt og til dels relativt tørt vejr i yngleperioden.

Uanset årsagerne vil den meget beskedne æglægning have resulteret i meget beskedne yngelproduktion hos spidssnudet frø i 2021. Det anbefales i de kommende år via monitoring af ægantal at holde øje med, om bestanden retter sig op.

Effekt af naturplejetiltag

Det er ikke muligt alene ud fra resultaterne i 2021 at vurdere de plejede og gravede vandhullers værdi for spidssnudet frø. Et af ynglestederne er dog et af de vandhuller, som blev gravet i 2017 (nr. 32).

Det skal også bemærkes, at dette notats forfatter i april 2019 fandt æg af spidssnudet frø i tre af de gravede vandhuller i Delområde 1: nr. 11, nr. 14 og nr. 32 /8/. Disse vandhuller var endnu ikke koloniseret af frøer, da Orbicon undersøgte dem i foråret 2017, få måneder efter gravningen /5/. Spidssnudet frø blev dog allerede i 2018 fundet på lokalitet nr. 32 i forbindelse med forundersøgelser til byggeri /6/. Vandhullet blev således koloniseret af arten året efter gravningen. Dette er ikke usandsynligt, da det ligger inden for spredningsafstanden fra områdets måske vigtigste ynglested for spidssnudet frø – Grønjordssøen. I april 2019 fandt undertegnede også frøæg i flere af de vandhuller, hvor der også var fundet æg i 2017.

Kortet i Figur 12 opsummerer alle fund af spidssnudet frø fra kilder i referencelisten i plejede og nygravede vandhuller efter tiltagenes gennemførelse i 2017.

Det fremgår tydeligt, at spidssnudet frø også har taget de nye vandhuller til sig.

Figur 12. Ynglefund af spidssnudet frø i naturplejede og nygravede vandhuller i perioden 2017-2021. Ynglesteder og tiltag i Grønjordssøen vises ikke, da udstrækning af disse ikke kendes i detaljer. Baggrundskort: Geodatastyrelsen, ortofoto (WMS-tjeneste).

6.4 anbefalinger til fremtidig monitoring

Monitoring af paddebestande kan bruges til at dokumentere effekter af naturpleje og kvalificere tiltag (adaptiv forvaltning). Det er også en værdifuld metode til at dokumentere, at iværksatte afværgeforanstaltninger er tilstrækkelige til at undgå negativ påvirkning af beskyttede paddearters yngle- og rasteområder som følge af byggeri.

Der er foretaget monitoring af ynglende padden på Amager Fælled flere gange i perioden 1990-2021. Denne monitoring har dækket forskellige dele af Amager Fælled og benyttet sig af forskellige metoder. Meget af de senere års paddeundersøgelser i området har været relateret til byggeri og afværgeforanstaltninger i forbindelse med dette.

Undersøgelsen i 2021 omfattede hele Amager Fælled.

I 2021 undersøgtes 41 forskellige vådområder. På grund af kort afstand imellem de fleste vådområder kunne de vigtigste potentielle ynglesteder besøges i løbet af én nat eller dag.

Foruden Grønjordssøen og de gravede vandhuller omfatter de kendte ynglesteder for padden forskellige temporære vådområder, herunder moseområderne sydvest for Grønjordssøen (lok. 39 og 40). Særligt spidssnudet frø er i tidligere år fundet ynglende i flere temporære oversvømmelser. Afgræsningen med kvæg bidrager til at åbne lavvandede rørsumpområder, til gavn for æglægningen hos brune frøer og skrubtudse. Vandhulsgnavning og afgræsning øger således mængden af potentielle ynglesteder for padden, som skal inddrages for at gennemføre en fyldestgørende undersøgelse af områdets paddebestande.

De tilgængelige undersøgelsesmetoder omfatter bl.a. registrering af frøkvækning (dag eller aften), eftersøgning af salamandre (og andre padden) med lygte om natten, optælling af frøæg, eftersøgning af æg af salamandre, fældefangst af voksne salamandre og salamanderlarver, ketsjning efter paddeyngel og – som noget nyt og endnu uprøvet på stedet – screening af eDNA fra vandprøver. Forskellige undersøgelsesmetoder giver forskellig viden ud over ren påvisning af artsforekomst.

Det er i reglen ikke muligt at dække alle paddearter optimalt i et større antal vådområder uden gentagne besøg på lokaliteterne. Dette skyldes både forskelle imellem arter og forskelle imellem lokaliteter.

Et tidligt besøg mens frøerne kvækker mest aktivt kan være den bedste måde at kortlægge brune frøer i områder med udstrakt rørsump. Rørsumpområder som Grønjordssøen (lok. 19 med tilgrænsende rørsump mod syd), arealer vest for denne (lok. 39+40) og næringsrige grøfter med udbredt rørsump (lok. 25, 29, 43 og 45) kan vanskeligt gennemgås effektivt mhp. kvantificering af frøæg. Dertil kommer, at frøernes æglægning kan foregå senere i skygget rørsump end på lavt vand i lysåbne vandhuller. Eftersøgning af paddeyngel kan ligeledes være vanskelig på svært tilgængelige steder. I sådanne situationer kan besøg mens frøerne kvækker give værdifuld viden om udbredelse. Kortlægning af kvækning kan evt. følges op med målrettet eftersøgning af frøæg på steder hvor der er hørt kvækning.

Optælling af frøæg skal foregå efter æggene er færdiglagt, men mens det endnu er muligt at artsbestemme disse. I solrigt vejr udvikler frøæg lagt på lavt vand sig hurtigt, og disse steder benyttes også ofte som de første til æglægning. Mere skyggede vandhuller og bredden af større søflader kan være længere tid om at varmes op, hvilket både forsinker

æglægning og æggenes udvikling. Optimalt skal frøæg optælles ved mindst to besøg for at tage højde for disse forhold.

Stor vandsalamander kan afhængigt af forekomst af egnet vejr til paddevandring eftersøges med succes om natten i april-maj måned. Pollen på vandoverfladen kan dog gøre vandet mindre gennemsigtigt i løbet af sæsonen. Æggene bliver lagt i en lang periode med start i april.

Eftersøgning af paddeyngel i perioden maj-juli kan dels supplere information fra forårsbesøg, hvis æglægningssteder er overset eller ikke har kunnet besøges. Dels opnås information om ynglestedets karakter og trusler imod paddernes ynglesucces, så som forekomst af fisk eller tidlig udtørring. Denne information kan kun i begrænset omfang indhentes ved kun at se ned i vandet om foråret.

I det statslige NOVANA-program fokuseres i forhold til spidssnudet frø og stor vandsalamander på en kvalitativ artseftersøgning ved ét besøg med eftersøgning af paddeyngel i juni. Dette er normalt effektivt nok til at påvise forekommende arter i hvert undersøgelseskvadrat, som hver omfatter fire egnede søer/vandhuller.

Der vil imidlertid være lokaliteter, hvor frøernes haletudser forvandles tidligt i juni, mens salamandrenes yngel på andre steder endnu er i ægstadiet eller meget små larver.

En nogenlunde effektiv kortlægning af padderne på Amager Fælled vil kræve 2-3 besøg:

1. Evt. lytning efter frøkvækning fra rørsumpområder i optimalt vejr (mild aften eller solrig eftermiddag) sidst i marts eller tidligt i april, når kvækningen kulminerer.
2. Eftersøgning af frøæg i april 1-2 uger efter æglægningens kulmination, afhængigt af forårets vejr og æglægningens forløb. Ved samme besøg eftersøges tidlige æg af stor vandsalamander.
3. Eftersøgning af frøhaletudser og salamanderyngel. Dette vil med den nuværende mængde af potentielle ynglesteder kræve mere end én dag. Derved er det muligt at fordele undersøgelserne, så lokaliteter besøges tidligt eller sent, afhængigt af, hvilken art man mangler oplysning om på stedet.

eDNA kan bruges til at påvise artsforekomst, hvor der er ynglesucces eller voksne dyr opholder sig lang tid i vandet. Det giver dog ingen oplysning om ynglestedernes tilstand eller bestandsstørrelser. For let registrerbare arter som spidssnudet frø og stor vandsalamander er metoden derfor mindre egnet til at kvalificere forvaltningstiltag.

For at opnå mest mulig information om bestande og ynglesteder anbefales fremtidig paddemonitering at omfatte mindst to besøg i dagtimerne:

Et besøg i april for at kortlægge frøæg (primært formål) og eftersøge æg af salamandre.

Et besøg i maj-juni for at undersøge ynglesucces og ynglestedernes tilstand.

Som minimum bør et udvalg af ynglelokaliteter for spidssnudet frø besøges årligt i de kommende 1-2 år for at optælle frøæg og vurdere, om dette års resultat afspejler en reel tilbagegang for spidssnudet frø.

6.5 Anbefalinger om naturpleje

Den eksisterende naturpleje i Delområde 1 og 9 fungerer fint og bør fastholdes fremover. Vandhullerne fra 2017 er i en god tilstand nu. Vandhullerne fra 2019 var endnu meget bare og uden vegetation. De kan først rigtigt vurderes i løbet af 1-2 år.

Der kan med fordel sættes ind for at skabe flere egnede ynglesteder for padder på det nordvestlige Amager Fælled. For det første ved at pleje lokalitet nr. 31 (delområde 8), så der kommer mere lys ned til vandet. På længere sigt bør belastningen med blade reduceres, men det kræver mere omfattende oprensning og trærydning.

For det andet ved at grave eller frilægge flere egnede vandsamlinger i Delområde 10 og mellem dette og Delområde 8.

Endelig kan der også ses på mulighederne for at skabe nye fiskefrie ynglesteder for padder på det vestlige Amager Fælled. Dette vanskeliggøres dog af, at terrænet er hævet ved opfyldning. Den våde lavning vest for det aktuelle byggefelt (lokalitet 26/Delområde 5) er normalt tidligt udtørrende – måske fordi det kræver hyppig tilførsel af friskt regnvand at modvirke fordampning og nedsivning igennem porøse lag fyldjord.

7. Henvisninger

Tidligere paddekortlægning på Amager Fælled:

1/ Københavns Kommune, 1990. Naturovervågning af Amager Fælled, 1990. Rapport udarbejdet af Stadsgartnerens kontor, Orniscult, Feltbotanisk Klub og Entomologisk Forening.

2/ Københavns Kommune, 1994. Parkafdelingen. Naturovervågning af vestlige del af Amager Fælled, 1993. Rapport udarbejdet af Parkafdelingen, Orniscult og Erik Rald.

3/ Rasmussen, L.M. 2013. Fugle, padder og krybdyr på Amager Fælled 2013. Rapport fra Biomedica til Københavns Kommune.

4/ Rasmussen, L.M. 2015. Undersøgelse af Spidssnudet Frø (*Rana arvalis*) og Stor Vandsalamander (*Triturus cristatus*) på Amager Fælled, 2015. Rapport fra Biomedica til Københavns Kommune.

5/ Christensen, M, 2017: Paddeovervågning Amager Fælled. Notat fra Orbicon til Københavns Kommune.

6/ Moe, i samarbejde med Rambøll, Natur360 og Tidal Consult, 2018: Naturkortlægning på delområder af Amager Fælled Rapport til Københavns kommune August 2018.

7/ Rambøll, 2020. Vejlandskvarter – feltrapport. Undersøgelse af stor vandsalamander. Notat til udviklingsselskabet Vejlands Kvarter, 5. juni 2020.

8/ Frisenvænge, J., 2019: Ikke-publicerede undersøgelser af plejede og nygravede vandhuller i den østlige del af Amager Fælled i april 2019.

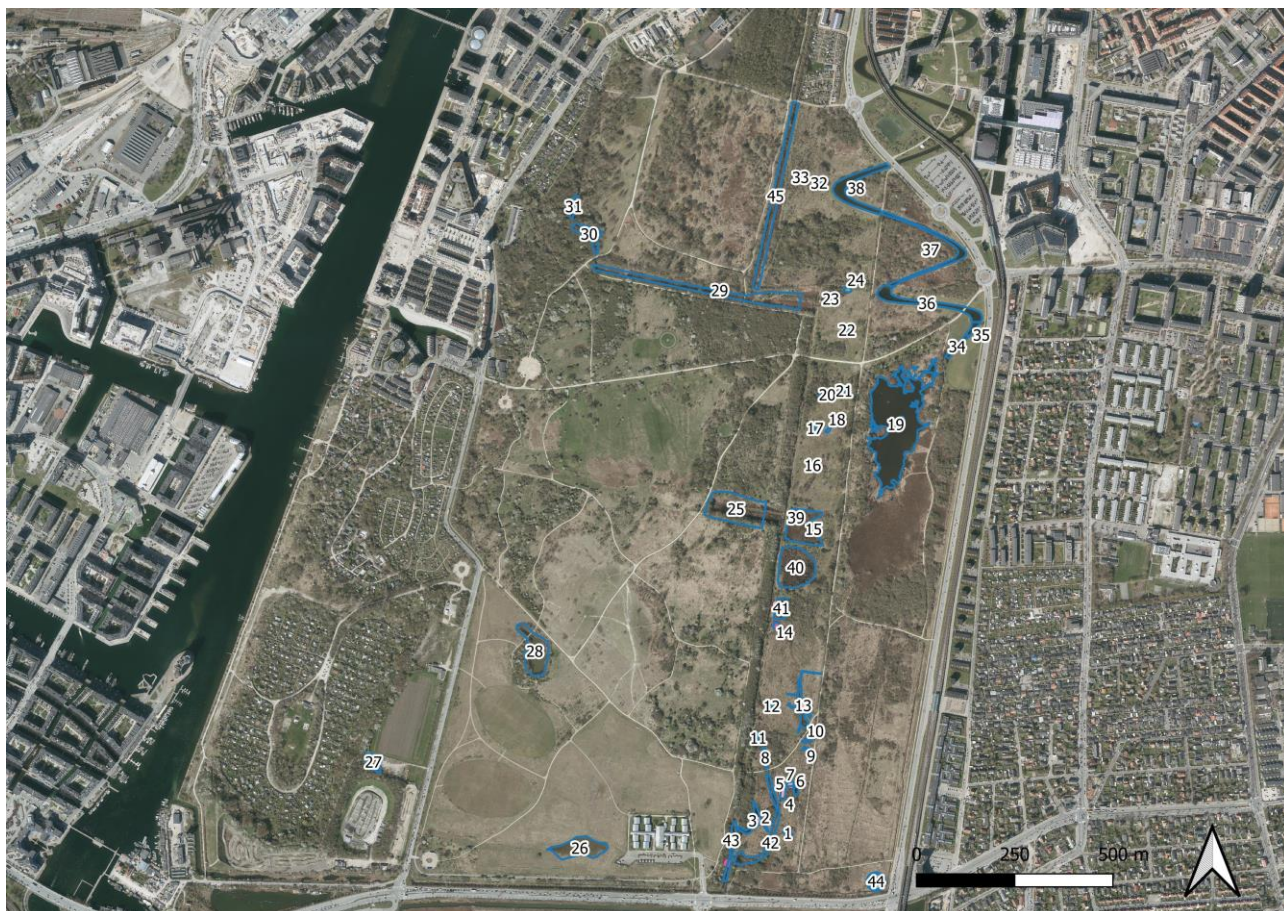
Bilag 1. Kortbilag

Kort 1. Kort over delområder (fra Københavns Kommune).

Bilag 1 - undersøgelse af padder Amager Fælled 2021

Kort 2. Oversigtskort med numre på undersøgte vådområder. Baggrundskort: Geodatastyrelsen, ortofoto forår (WMS-tjeneste).

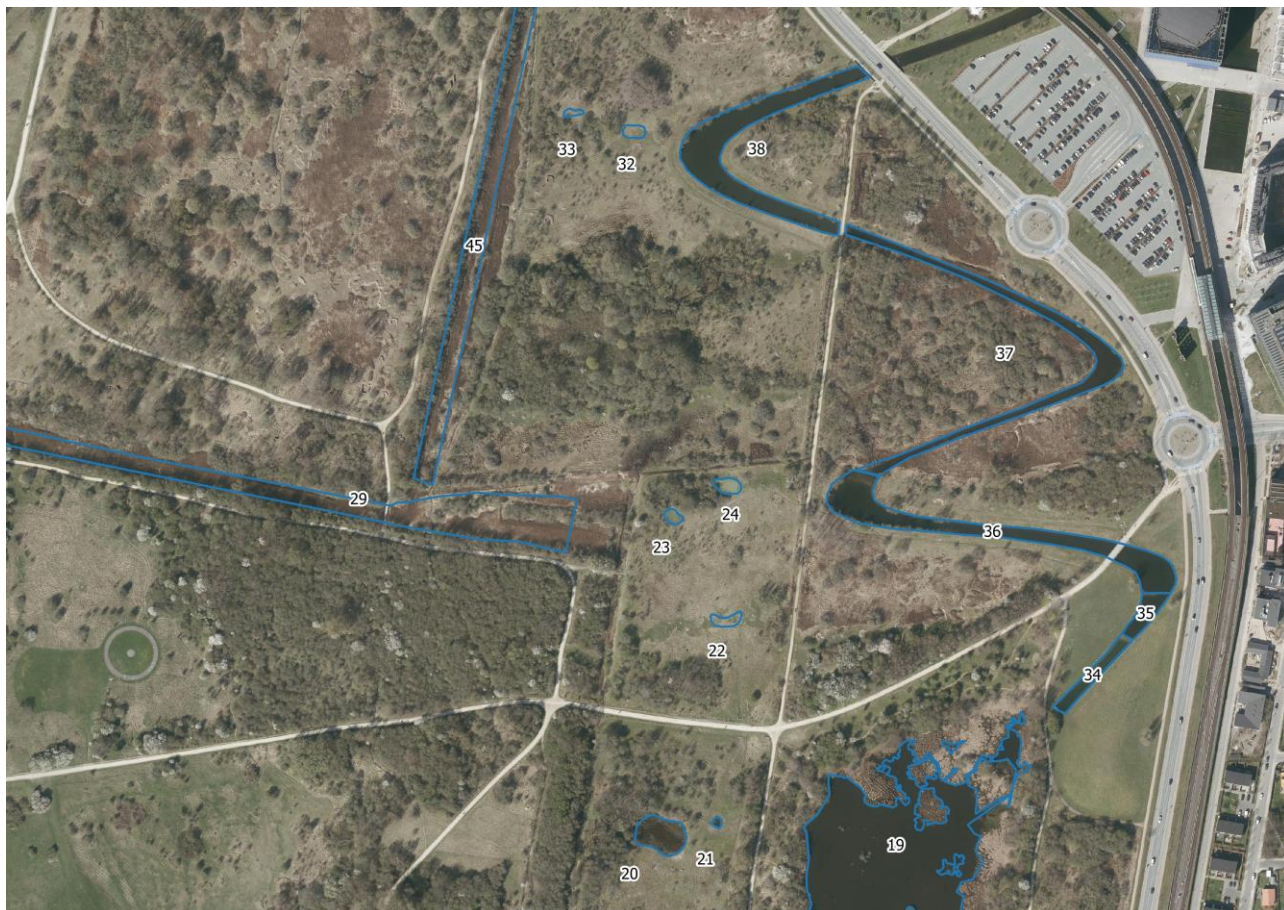
Kort 3. Detailkort over lokalitetsnumre i den sydlige del af delområde 1 Baggrundskort: Geodatastyrelsen, ortofoto forår (WMS-tjeneste).

Kort 4. Detailkort over lokalitetsnumre i den midterste del af delområde 1 Baggrundskort: Geodatastyrelsen, ortofoto forår (WMS-tjeneste). Lokalteterne 17-19 er gravet efter luftfotoet blev taget.

Kort 5. Detailkort over lokalitetsnumre i den norddlige del af delområde 1 samt delområde 9. Baggrundskort: Geodatastyrelsen, ortofoto forår (WMS-tjeneste). Lokalteterne 22, 32 og 33 er gravet efter luftfotoet blev taget.

Bilag 2. Data for alle vandhuller

Vandhul id	Del-område	Dag	Dag	Aften	Spidssnudet frø (ægklumper)	Stor vandsalamander (æg)	Lysning: Stor vandsalamander (voksne set)
1	1	17/4	30/4	23/5			0
2	1	17/4	30/4	23/5			0
3	1	17/4	30/4	23/5		x	min. 1
4	1	17/4	30/4	23/5			0
5	1	17/4	30/4	23/5			1 han
6	1	17/4	30/4	23/5			0
7	1	17/4	30/4	23/5			0
8	1	17/4	30/4			x	
9	1	17/4	30/4	23/5			0
10	1	17/4	30/4	23/5			0
11	1	17/4	30/4			x	
13	1	17/4	30/4	23/5		x	0
14	1	17/4	30/4	23/5			1 han
15	1	17/4	30/4	23/5			0
16	1	17/4	30/4	23/5			0
17	1	17/4	30/4	23/5			0
18	1	17/4	30/4	23/5			0
19	1	17/4			3 ægklumper		
19	1	17/4	30/4				
20	1	17/4	30/4	23/5			0
21	1	17/4	30/4	23/5			0
22	1	17/4	30/4	23/5			0
23	1	17/4	30/4	23/5			6 set
24	1	17/4	30/4	23/5	1 ægklump		0
25	2	17/4					
26	3	17/4					
27	4	17/4					

Vandhul id	Del-område	Dag	Dag	Aften	Spidssnudet frø (ægklumper)	Stor vandsalamander (æg)	Stor vandsalamander (voksne set)
28	5	17/4	30/4	23/5			0
29	6		30/4				
30	7		30/4				
31	8		30/4	23/5		x	0
32	9	17/4	30/4				
33	9	17/4	30/4				
34-38	11	17/4	30/4				
39	1	17/4	30/4				
40	1	17/4	30/4				
41	1	17/4	30/4				
42	1	17/4	30/4	23/5			0
43	1		30/4				
44	1	22/4	23/5				
45	9		30/4				